

OKULÖNCESİ VE 1. SINIFLAR İÇİN UYUM SÜRECİ

Okulöncesi eğitimi ile çocuk dış çevreye adım atar. Aile ortamından farklı olan ve çocuğa yeni yaşam deneyimleri sunan bu değişiklik beraberinde okula uyum kavramını da getirmektedir. Çocukların okula uyum süreci birçok farklı değişkenden etkilenebilmektedir. Okula başarılı bir geçiş sağlama sürecinde, çocuğun sosyal çevresinde yer alan öğretmen, aile ve okul görevlilerinin kritik bir role sahip olduğu bilinmektedir.

Uyumu zorlaştıran faktörler

- Çekingen ve aşırı korumacı büyütülen çocuklar uyum sürecinde zorlanabilir
- Evde yeni doğanın olması uyum sürecini zorlaştırabilir
- Aşırı serbest büyütülen, kuralları alışık olmayan çocuklar uyum sürecinde zorlanabilir
- Öz-bakım becerileri ebeveyni tarafından yapılan çocuklar uyum sürecinde zorlanır.
- Olumsuz öğretmen tutumları uyumu zorlaştırır.
- Sınıf içi yaşanan olumsuz deneyimler (arkadaşları tarafından istenmeme, arkadaşlarının olumsuz davranışlara maruz kalma) uyumu zorlaştırır.

Uyumu kolaylaştıran faktörler

- Çocuğun kendini güvende hissetmesi
- Çocuk-öğretmen arasında güven duygusunun oluşması
- Çocuğun kendini okula ait hissetmesi
- Ebeveynin okula ön hazırlık yapması, okula ilişkin konuşması
- Çocuk eve gitmek istediğinde ebeveynin taviz vermemesi, okulda güzel geçirdiği her zaman için ödül vermesi

Öğretmene öneriler

- İlk günlerde kapıdan verip kapıdan almalıdır.
- Ebeveynin bu süreçte karalılığı ve iç rahatlığı önemli, bunun için veliyle ön görüşme yapılabilir.
- Ayrılık kaygısı olan çocuklarda kademeli uzaklaştırma yöntemi uygulanabilir. Bu sürecin uyumu kolaylaştırdığına dair bir veli görüşmesi makaleden alınmıştır.

"Veliyle saat planlaması yapıp ilk gün çocukla birlikte sınıfta bir saat durmasını fakat çocukla ilgilenmemesi tembihlenebilir. Bu şekilde çocuğun öğretmen ve arkadaşlarına karşı aidiyet kazanması sağlanır. İkinci gün kapının önünde durması istenebilir. İhtiyaç duydukça annesine bakıp tekrar sınıfına dönebilir. Üçüncü gün ebeveyn evde bir işi olduğunu ve hemen gidip geleceğini çocuğa söyleyip yarım saatliğine gidip gelmesi tembihlenir ve çocuk bu süreçte gözlemlenir. Dördüncü gün ebeveyn seni saat 12'de alacam diye çocuğu tembihler ve 12'de çocuğu alır. Öğretmen öğrencinin geçiş sürecinin atlattığını düşünüyorsa veliye okulun saatlerine göre öğrenciyi okula getirip götürmesini tembihler"

- Bağımlı olduğu ebeveyni tarafından getiriliyorsa ve tüm çözüm yöntemlerine rağmen alışamıyorsa bağılı olmadığı aile üyesi tarafından getirilmesi önerilebilir.
- Uyum sürecini zor atlatan çocukların ilk günlerinde güzel etkinliklere yer verilmesi ve öğretmen tarafından hediye verilmesi sürecin sağlıklı atlatılmasını sağlar.
- Öğrenci tüm çözüm önerilerine rağmen alışmakta zorlanıyorsa velinin rehberlik servisiyle görüşmesini önerin. Saat planlaması çalışmasını da rehberlik servisiyle birlikte düzenleyebilirsiniz.

T.C.
MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
KİLİS REHBERLİK VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ

HAZIRLAYAN:
PSİKOLOJİK DANIŞMAN
HAZAL ASAN

"Okulun sunmadığı bu kademeli geçişi kendisi uygulayan bir ebeveynin "Annesiyle beraber gidip geldiler. Annesi genellikle yanında yer aldı. O süreci çok güzel değerlendirdi. İlk gün yarım gün yanında kaldı ikinci gün biraz işim var gidip geleceğim dedi. Kademeli olarak onu burada tutmayı başardı. Bir anda kopuş yaşamadı. Önce yarım gün sonra 34 saat, 2 saat, 1 saat derken 12 de gelip alacağım dedi sonra tam güne çıktı. Kademeli olunca çocuk da etkilenmedi." (Ali) ifadesi kademeli geçiş önerisinin olumlu bir şekilde sonuçlanabileceğini kanıtlar niteliktedir.